

КАФЕДРА ОРГАНІЗАЦІЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЦИВІЛЬНОГО

ЗАХИСТУ В НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ

УНІВЕРСИТЕТУ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

Барбашин В.В., Фесенко Г.В.,

Ромін А.В., Шайхлісламов З.Р.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

ЩОДО ПРОГНОЗУВАННЯ НАСЛІДКІВ ВИЛИВУ (ВИКИДУ) НЕБЕЗПЕЧНИХ ХІМІЧНИХ РЕЧОВИН НА ПРОМИСЛОВИХ ОБ'ЄКТАХ І ТРАНСПОРТІ

*Для курсантів, студентів та слухачів
заочної форми навчання*

м. Харків – 2007

**КАФЕДРА ОРГАНІЗАЦІЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЦИВІЛЬНОГО
ЗАХИСТУ В НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ
УНІВЕРСИТЕТУ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ**

Барбашин В. В., Фесенко Г. В., Шайхлісламов З. Р., Ромін А.В.

ЦИВІЛЬНА ОБОРОНА

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ПРОГНОЗУВАННЯ НАСЛІДКІВ ВИЛИВУ
(ВИКИДУ) НЕБЕЗПЕЧНИХ ХІМІЧНИХ РЕЧОВИН
НА ПРОМИСЛОВИХ ОБ'ЄКТАХ І ТРАНСПОРТІ**

**Для курсантів, студентів та
слухачів заочної форми навчання**

Харків 2006

Друкується за рішенням кафедри організації забезпечення цивільного захисту в надзвичайних ситуаціях УЦЗУ протокол № 3 від 8.11.2006 року

Рецензенти:

- Аветисян В.Г. – начальник кафедри пожежної тактики та аварійно-рятувальних робіт УЦЗУ;
- Бабенко А.П. – начальник управління цивільного захисту ГУ МНС України в Харківській області;
- Лаврик В.П. – викладач вищої кваліфікації обласних курсів Цивільної оборони в Харківській області

У методичні рекомендації включені: „Методика прогнозування наслідків виливу (викиду) небезпечних хімічних речовин при аваріях на промислових об'єктах і транспорті” (сумісний наказ Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи, Міністерства аграрної політики, Міністерства економіки, Міністерства екології і природних ресурсів № 73/82/64/122 від 27.03.2001 року, який зареєстровано в Мін'юсті України 10.04.2001 року за №326/557), приклади розрахунків та порядок прогнозування з використанням прикладної комп'ютерної програми та електронної карти України 1:500 000), перелік основних небезпечних хімічних речовин (НХР), які використовуються на об'єктах України.

Матеріал, включений до видання, допоможе курсантам, студентам та слухачам отримати під час навчання сукупність знань, вмінь і уявлень з організації і здійснення цивільного захисту, прийняття рішень в умовах екстремальних ситуацій по захисту населення і виробничого персоналу об'єктів, прогнозування масштабів забруднення при аваріях з небезпечними хімічними речовинами.

Методичні рекомендації розроблені згідно з програмою „Цивільна оборона” підготовки у вищих навчальних закладів МНС України.

„Цивільна оборона”. „Методичні рекомендації щодо прогнозування наслідків виливу (викиду) небезпечних хімічних речовин на промислових об'єктах і транспорті” (для курсантів, студентів та слухачів заочної форми навчання) / Барбашин В.В., Фесенко Г.В., Шайхлісламов З.Р., Ромін А.В. Харків: АЦЗУ, 2005 – 60 с.

ВСТУП

У діяльності органів управління у сфері цивільного захисту населення і територій важливою функцією є прогнозування і оцінка обстановки, що може скластися внаслідок аварій на хімічно небезпечних об'єктах (ХНО) і транспорті з виливом (викидом) небезпечних хімічних речовин (НХР).

З метою визначення єдиного порядку прогнозування хімічної обстановки при аваріях на промислових об'єктах і транспорті та відповідно до статті 15 "Радіаційний та хімічний захист" Закону України від 8 червня 2000 року № 1809-III (1809-14) "Про захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру", постанов Кабінету Міністрів України від 15 липня 1998 р. № 1099 (1099-98-п) "Про порядок класифікації надзвичайних ситуацій" і від 3 серпня 1998 р. № 1198 (1198-98-п) "Про єдину державну систему запобігання і реагування на надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру", Класифікатора надзвичайних ситуацій в Україні та підвищення якості планування заходів щодо захисту населення у разі виливу (викиду) НХР при аваріях на промислових об'єктах і транспорті наказом МНС, Міністерства аграрної політики, Міністерства економіки, Міністерства екології і природних ресурсів від 27.03.2001 № 73/82/64/122 затверджено Методику прогнозування наслідків виливу (викиду) небезпечних хімічних речовин при аваріях на промислових об'єктах і транспорті (далі - Методика), яка зареєстровано в Мін'юсті України 10.04.2001 року за №326/557. З метою забезпечення зручності впровадження Методики в практику і навчальний процес підготовки фахівців у сфері цивільного захисту, при викладанні дисципліни „Цивільна оборона" курсантам, студентам та слухачам вищих навчальних закладів автори пропонують методичну розробку, що відповідає офіційному документу і є доступною для розуміння фізичних процесів і факторів, що впливають на стан хімічної обстановки при аваріях на ХНО

Навчальне видання

„Цивільна оборона”. „Методичні рекомендації щодо прогнозування наслідків виливу (викиду) небезпечних хімічних речовин на промислових об'єктах і транспорті”. Для курсантів, студентів та слухачів заочної форми навчання.

Автори: **Барбашин Віталій Валерійович**
 Фесенко Герман Вікторович
 Шайхлісламов Земфір Рафікович
 Ромін Андрій Вячеславович

Відповідальний за випуск Г.В.Фесенко

Підг. до друку 8.11.2006 р.
Друк різнограф
Тираж 110 прим.

Формат 60х84 1/16
Умов.-друк. арк. 3,5
Вид. № 25/05 Замов. №

Відділення редакційно-видавничої діяльності
Університету цивільного захисту України
61023, Харків, вул. Чернишевська, 94